

Jagannath Puri Yatra जगन्नाथ पुरी रथयात्रा

अलीकडेच ओडिशातील जगन्नाथ पुरी यांच्या रथयात्रेच्या पूर्वसंध्येला उपराष्ट्रपतींनी जनतेला शुभेच्छा दिल्या.

मुख्य मुद्दे

■ जगन्नाथ रथयात्रा

- रथ जत्रा, ज्याला रथ महोत्सव असेही म्हटले जाते, हा ओडिशातील पुरी येथे आयोजित भगवान जगन्नाथाशी संबंधित हिंदू उत्सव आहे.
- पारंपारिक ओरिया दिनदर्शिकेनुसार, तिसऱ्या महिन्यात िल आषाढ महिन्याच्या शुक्ला पक्षाच्या दुसऱ्या दिवशी हा उत्सव साजरा केला जातो.
- हा ९ दिवसांचा कार्यक्रम आहे आणि भगवान श्रीकृष्णाचे वृंदावनात त्यांचे बंधू बलभद्र आणि बहीण सुभद्रा यांच्यासमवेत परत येऊन मौजी मा मंदिरमार्गे (मावशीचे घर) शारदा बाली, पुरी जवळ गुंडिचा मंदिरात परत येण्याची प्रथा आहे.
- या उत्सवादरम्यान भगवान जगन्नाथ, त्यांचा भाऊ बळराम (बलभद्र) आणि बहीण सुभद्रा यांच्या मूर्ती घेऊन जाणारे तीन पवित्र रथ भारत आणि परदेशातील हजारो भक्तांनी ओढले जातात.

■ जगन्नाथ मंदिर

- हे मंदिर १२^{व्या} शतकात पूर्व गंगा राजवंशाचे राजा अनंतवर्मन चोला गंगादेव यांनी बांधले असल्याचे समजते.
- जगन्नाथ पुरी मंदिराला 'यमनिका तीर्थ' असे म्हणतात जेथे हिंदू धर्मानुसार मृत्यूचा देव 'यम'ची शक्ती भगवान जगन्नाथाच्या उपस्थितीमुळे पुरीमध्ये रद्दबातल झाली आहे.
- या मंदिराला "पांढरा पगोडा" असे नाव देण्यात आले होते आणि ते चार धाम तीर्थक्षेत्रांचा एक भाग आहे (बद्रीनाथ, द्वारका, पुरी, रामेश्वरम).
- मंदिराला चार दरवाजे आहेत- पूर्वेकडील 'सिंघद्वार' जे दोन क्राउचिंग सिंह, दक्षिण 'अश्वद्वार', पश्चिम 'व्यवहार द्वार' आणि उत्तर 'हस्तीद्वार' असलेले मुख्य गेट आहे.

- प्रत्येक गेटवर प्रत्येक फॉर्मचे कोरीव काम आहे.

- प्रवेशद्वारासमोर अरुण स्तंभ किंवा सूर्य स्तंभ उभा आहे, जो मूळचा कोणार्कमधील सूर्य मंदिरात होता.

■ ओडिशाची इतर महत्त्वाची स्मारके:

- कोणार्क सूर्य मंदिर (युनेस्को जागतिक वारसा स्थळ)
- लिंगराज मंदिर
- तारा तारीनी मंदिर
- उदयगिरी आणि खंडगिरी लेणी

the_thinking_tree3
THRIVING FOR SUSTAINABLE FUTURE